

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

PRAKTICKÝ DEKOR

Monika Beníšková

Plzeň 2019

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Studijní program Design

Studijní obor Design

Specializace Design nábytku a interiéru

Bakalářská práce

PRAKTICKÝ DEKOR

Monika Beníšková

Vedoucí práce: Mgr. art. Jana Potiron, ArtD.
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity

Plzeň 2019

ZADÁNÍ

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracovala samostatně a nejedná se o plagiát.

Plzeň, duben 2019

.....

podpis autora

Chtěla bych poděkovat vedoucí mé bakalářské práce Mgr. art. Janě Potiron, ArtD. za skvělý přístup při konzultacích a užitečné rady, které mi byly přínosem pro dokončení nejen této práce. Velký dík patří také rodině, která mě podporovala po dobu celého studia.

OBSAH

1 Mé předchozí práce v kontextu specializace	1
1.1 První ročník	2
1.2 Druhý ročník	3
1.3 Třetí ročník	5
2 Volba tématu a důvod jeho volby	6
3 Cíl práce	6
4 Proces přípravy	7
4.1 Rešerše	7
5 Proces tvorby	10
5.1 Skicování	10
5.2 Zkoušky	11
5.3 Výroba modelu 1:1	12
5.4 Výběr vhodného materiálu	14
6 Technologie zpracování	17
6.1 MDF deska	17
6.2 Knihařské plátno	18
6.3 Lepení	19
7 Popis díla	19
8 Přínos práce pro daný obor	22
9 Silné stránky	22
10 Slabé stránky	23
11 Seznam použitých zdrojů	25
12 Resumé	26
13 Seznam příloh	27

1 MÉ PŘEDCHOZÍ PRÁCE V KONTEXTU SPECIALIZACE

Již na základní škole jsem se vždy těšila na výtvarně založené předměty, jako například výtvarná výchova, kde jsem si ve většině případů vybírala náročnější a kreativnější úkoly než moji spolužáci. Hlavně z tohoto důvodu moje první přihláška putovala na Střední školu, užitého umění a designu v Plzni. Kam jsem později nastoupila na obor Design interiéru.

Na začátku studia mi úplně nesedla práce s grafickými editory a 3D programy, které pro mě byly novinkou. Tolik věcí na pochopení a tolik věcí si sobě podobných. Ale postupem času a přibýváním znalostí byla už práce mnohem jednodušší. Naopak mě velice bavila kresba a práce v dílnách, kde jsem realizovali své návrhy. Ne vždy jsme totiž řešili celé interiéry, ale hodně jsme se zabírali jednotlivými prvky v interiéru a dodávali jsme jim nový vzhled. A to pro mě bylo o kousek zajímavější než navrhovat celé interiéry.

Můj otec je truhlář, takže jsem k nábytku měla vždy blízko. Už jako malá jsem ráda trávila čas v dílně, možná to bylo ze zvědavosti, ale možná kvůli té specifické vůni opracovávaného dřeva, to mi zůstalo do dnes. Dřevo se tak stalo mým velmi oblíbeným materiálem. Dalším důvodem, proč tomu tak je, je že vypadá dobře v kombinaci s dalšími materiály.

Jednou z mých větších věcí na střední škole byla maturitní práce. Rozhodovala jsem se mezi dvěma úkoly, jedním byl právě variabilní stůl, kde byla jako výstup realizace v měřítku 1:1 a druhou variantou byl návrh kuchyně, kde byl výstup model v daném měřítku a vizualizace. Vybrala jsem si téma variabilní stůl, protože mě modelování ve 3D programu na střední škole příliš nebavilo a k práci v dílně jsem měla v tu dobu blíž. Během středoškolského studia jsem příliš neexperimentovala s novými neobvyklými materiály, takže stůl byl zhotoven ze smrkového dřeva. Maturita dopadla úspěšně. Při zpětném pohledu na mou praktickou maturitu si všímám, že jsem se posunula dopředu, jak v navrhování, tak i v realizacích. Může to znít jako bych nebyla se svou dřívější prací spokojená, ale tak to není. Nápad a koncept, na kterém je návrh

postaven, mi nepřijde vůbec špatný. Kdybych se teď vrátila k návrhu variabilního stolu, zkusila bych víc experimentovat při volbě materiálu, doplnila bych ho o barvu a zaměřila bych se na detaily, které mi přijdou nedořešené. Na tomhle hodně vnímám svůj posun dopředu.

Obrázek č.1 – Praktická maturita, variabilní stůl (archiv autora)

1.1 PRVNÍ ROČNÍK

Dále následovalo přijetí na bakalářské studium oboru produktový design. Na začátku prvního ročníku se nám naskytla příležitost změnit specializaci na design nábytku a interiéru, jelikož mi tato cesta byla bližší a navazovala na mé předešlé studium, rozhodla jsem se této nabídce využít. Takže má specializace oboru design na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara je design nábytku a interiéru.

První ročník byl směs všeho možného, modelování ve 3D programu Rhinoceros, modelování z claye, pro většinu z nás to bylo něco nového a dále kresba. Tento semestr byl hodně náročný, co se týče počtu úkolů, které jsme museli vypracovat. Museli jsme poprat s návrhem kolekce příručních stolků, což bylo zadání postupové klauzurní zkoušky. Chtěla jsem vytvořit funkční a zároveň tvarově zajímavý objekt. Inspiraci jsem hledala v opakujících se základních geometrických tvarech, ve finále jsem vycházela z kosodélníku. Výsledná realizace byla v kombinaci dřevo a kov. Kovová část byla spoj, díky kterému se příruční stůlek dal rozkládat.

Dalšími postupovými pracemi byl model zastávky, kterou jsme navrhovali a také model z claye. V programu byl i dvou denní workshop, kde jsme měli možnost zkoumat,

nám zatím neznámý materiál replast, ze kterého vznikaly různé menší věci. V mém podání například propisky z odřezků, které se dál nevyužívaly.

V letním semestru se nám naskytlá příležitost spolupracovat s DEPEM 2015, kde jsme se všichni společně podíleli na interiéru stanu Better shelter.

Obrázek č. 2 - Semestrální práce, interiér stanu Better Shelter – skupinová práce

Nechyběla ani klauzurní práce, která měla zadání „Nomádi“, zajímavé téma. Tento úkol považuji jako můj nejslabší za celé studium. Zadání jsem špatně uchopila a už od začátku jsem se ubírala špatnou cestou, která mi moc nesesla, to jsem ve velké míře začala vnímat v polovině semestru. Zasekla jsem se u jedné věci, a ne, a ne se posunout dál.

1.2 DRUHÝ ROČNÍK

Zimní semestr v druhém ročníku se nesl v duchu osvětlení. Zadání znělo „Světlo, příběh, interakce“. Na začátku navrhování jsem se inspirovala bublinami, ale od toho jsem se ve finále drobet odklonila. Hlavním prvkem bylo opakující se nafukování a vyfukování stínidla, což mělo znázorňovat lidský dech. Pomalu jsem začínala využívat materiály, se kterými jsem nikdy předtím nepracovala, jako například polypropylenové fólie na stínidlo a textil.

Opět se nám naskytlá příležitost zkoumat nové materiály, a to konkrétně plasty od firmy BB plasty v Příchovicích, ze kterých pak vznikaly další různá svítidla, to bylo zadání semestrální práce.

V letním semestru bylo mé osobě zadání klauzurní a semestrální práce nejbliž. Téma bylo volnější, a přitom jasně zadané. V zadání „Mr. Ikea“ mohl každý student navrhnout jakýkoliv produkt do interiéru, který měl splňovat jen jedinou věc. V rozloženém stavu se měl vejít do krabice o rozměru 78x49x4 cm. Chtěla jsem, aby krabice byla co nejvíce využita a nevznikaly v ní prázdná místa. I tady byl použit ne příliš běžný materiál, v tomto případě Dual lock, což je plastový suchý zip. Celkový objekt byl pojat jako skládačka. Uživatel si ho mohl poskládat podle návodu, nebo využít svojí fantazii a vzhled drobet pozměnit. S návrhem i finálním provedením jsem byla velmi spokojená.

Obrázek č. 3 - Klauzurní práce, „Mr. Ikea“ (archiv autora)

Zadání semestrální práce bylo „Současná tradice“, volná interpretace tradiční technologie v současném provedení. Zdařené věci ostatních studentů spolu s mým návrhem později putovaly do soutěže Kruhy na vodě. Od začátku navrhování jsem měla vyjasněno, že chci pracovat s ovčí vlnou. Práce s vlnou pro mě byla premiéra, protože jsem s ní nikdy předtím nepracovala. Hlavním důvodem, proč jsem zvolila ovčí vlnu, byly její vlastnosti a také to, že se jedná o tradiční materiál, který se používá už mnoho let. Mým záměrem bylo vytvořit dekoraci nejen estetickou, ale také funkční. Oblékla jsem proto necelou polovinu stolu do svetry pleteného z kvalitního česance MERINO, vyrobeného právě z pravé ovčí vlny. A aby měl tento prvek i funkční stránku, doplnila jsem ho tunelem, do kterého se uživatel může zachumlat. S tímto výrobkem jsem byla taky velice spokojena.

Obrázek č. 4 - Semestrální práce, Současná tradice (archiv autora)

1.3 TŘETÍ ROČNÍK

Třetí ročník byl, co se týče zadání, nejobtížnější, ale myslím si, že vznikly povedené věci. Čekal nás nelehký úkol, a to návrh židle „Superhero chair“, sedací nábytek s přidanou funkcí. Navrhnout židli, nebo objekt se sezením společný není jednoduchá záležitost. Hlavně z toho důvodu, že sedací nábytek musí dodržovat správné ergonomické parametry. Sezení je jednou z nejčastějších činností člověka, tak by kvůli špatné ergonomii mohly vznikat i závažné zdravotní problémy. Navrhla jsem křeslo ze svařené konstrukce, kde místo polstrování byly molitanové válce.

Zimní semestr ve třetím ročníku nás oslovila firma Arbyd s.r.o. s nabídkou navrhnout showroom, kde by se několik nejlepších řešení vybralo a autoři vybraných návrhů by se v pozdější době podíleli na realizaci. Součástí byla i prezentace před zástupci firmy Arbyd, což je velmi dobrá zkušenost. Dobře připravená prezentace je přece pro designera velmi důležitá. Dříve jsem byla vždy hodně nervózní, když jsme měli prezentovat a vystupovat před skupinou pro mě neznámých lidí, ale obhajoby při klauzurách a různé prezentace, byť jen před ostatními z ročníku mě i v tomhle směru posunuly o kousek dopředu. Všechny tyto více zmiňované věci svým způsobem ovlivnily vytvoření mé bakalářské práce.

2. VOLBA TÉMATU A DŮVOD JEHO VOLBY

Jako téma bakalářské práce jsem si vybrala Praktický dekor. Diskuze o tom, zda dekor na funkční prvek patří se vedou už od zrodu designu. I v současnosti je tato otázka mezi designery stále aktuální. Toto zadání mě proto hned zaujalo. Důvodů proč právě tohle téma je hned několik. Asi ten nejhlavnější důvod je, že podle mého názoru současný nábytek už ve velkém počtu případů neobsahuje prvky, které jsou praktické, funkční a zároveň i dekorativní, většinou jen dekorují, nebo jsou například jen spojovacím materiálem. Samozřejmě ne vždy tomu tak je, najdou se i povedené věci, kde je funkčnost a dekorace propojena. To je to, co mi na designu baví a věc kterou vyhledávám. Nechci na otázku „A proč to tak je?“ odpovídat větou „Protože to vypadá dobře.“ Naopak bych chtěla říct, že je to tak z důvodu toho, že bez toho prvku by daná věc nefungovala nebo by ztratila význam a zároveň to obohacuje celkový vzhled. Proč být jen funkční nebo jen dekorace, když to jde spojit v jedno?

Dalším důvodem je zpětný pohled na pár předešlých prací, kde vidím, že jsem používala funkční prvky, které dodávaly návrhům a realizacím netradiční vzhled. Například samolepicí Dual Lock zip, který jsem použila u své klauzurní práci v druhém ročníku jako spojovací systém a zároveň byl i příjemnou a dobře vypadající strukturou na každém segmentu skládačky.

Posledním důvodem, který stojí za zmínku je rozmanitost tohoto zadání. Pod tímto tématem si každý z nás může představit cokoliv a je nespočetně variant a způsobů, jak toto téma uchopit.

3. CÍL PRÁCE

Zajímalo by mě, co si lidi představí, když se řekne praktický dekor. Je mi jasné, že některým v hlavě nenaskočí vůbec nic, ale já osobně si hned představila nějaký výrazný spoj, který svou funkci splňuje tím, že spojuje něco s něčím a je navrhnut tak, aby upoutal váš zrak. Nebo zajímavě tvarované úchytky na různých komodách. To byla

tedy první věc, co jsem si spojila s tímto tématem. A když jsem nad tím víc a víc přemýšlela, tak jsem se od této myšlenky úplně vzdálila. Chtěla jsem totiž tento úkol vyřešit originálně a trochu jinak než mé předešlé věci. Takže jsem přemýšlela, jak toto téma může být chápáno a dostala jsem se až k myšlence, že bych mohla přetvořit nějakou dekoraci, tak aby ve finále splňovala funkčnost. Zaměřila jsem se tedy na všechny různé dekorace a doplňky, které se v interiéru vyskytují. Vybrala jsem si jednu, kterou mám osobně nejradši, obraz.

My doma máme obrazů, nebo doplňků které se tváří jako obrazy, několik. Obrazy patří mezi věci, které slouží pouze jako dekorace. Takže se cílem mé práce stalo navrhnout funkční obraz. Přidat obrazu nějakou funkci a posunout ho tak na vyšší úroveň. Zároveň jsem se na začátku chtěla vyhnout většímu formátu obrazu, protože vím, jak složité je převážet objekty velkých rozměrů, když na to nemáte vhodné prostředky. Jenže obraz a velký formát si jdou ruku v ruce. Snažila jsem se tedy dbát důraz i na řešení tohoto problému. Chtěla jsem také docílit toho, aby mnou navrhnutý produkt oslovil co největší škálu uživatelů a mohl se používat ve většině interiérů. A v neposlední řadě jsem chtěla pracovat s materiály, se kterými jsem nikdy v minulosti nepracovala, abych si vyzkoušela práci s něčím novým a neopakovala jsem se furt ve výběru materiálu.

4. PROCES PŘÍPRAVY

4.1 REŠERŠE

Prvním krokem bylo udělat jako vždy rozsáhlou rešerši, bez které bych se neobešla. Rešerše je podle mého názoru pro designery velmi důležitá a v dnešní internetové době není rešerše ani tolik časově náročná. Má rešerše probíhala z větší části prostřednictvím právě internetu, ale všímala jsem si i věcí kolem a hledala různé věci, které toto téma splňují. Při rešerši jsem hledala zajímavé tvarové řešení, ale také použití různých zvláštních materiálů. Téma praktický dekor je tak otevřené a dá se

použít snad na jakýkoliv produkt nebo druh nábytku. Ve druhém kroku jsem si rešerši roztřídila do několika skupin. V každé ze skupin byly věci si něčím podobné, některé obrázky jsem nezařadila prostě vůbec, protože ani do jedné ze skupin nezapadaly a s těmi ostatními taky neměly nic společného. Ve finále vznikly tři skupiny, takže tři různé cesty nebo způsoby, kterých se dál držet. V další fázi jsem si začala psát pro a proti ke všem skupinám, to mi vždy pomůže usměrnit myšlenky a následně si vybrat pro mě nejvíc zajímavou cestu v navrhování. Rozhodovala jsem se mezi těmito způsoby.

Zásah při výrobě, kdy například může na desce vzniknout zratelná prohlubeň, která pak bude sloužit jako odkládací místo na cosi. Tato cesta podle mého názoru splňuje dobře zadání a je i zajímavá. Většina věcí, co jsem k tomuto způsobu našla jsou hodně minimalistické a já mám minimalismus moc ráda. Takže se mi tato cesta zamlouvala.

Obrázek č. 5 – Rešerše

Dalším způsobem bylo zpravování vad, či kazů na materiálu. Tato cesta mi ze začátku hodně lákala, ale po další rešerši na toto téma se ukázalo, že takových věcí je opravdu hodně. Tudíž by bylo těžké přijít za tak krátkou dobu s něčím originálním.

Obrázek. č. 6 – Rešerše

A poslední, u mě vítěznou cestou, bylo použití textury jako dekor. Skupina tvarů použita ve větší ploše na mě působí velice dobře. Dalším důvodem, proč jsem se přiklonila k tomuhle bylo, to že jsem si u jediné téhle cesty dokázala představit interakci s uživatelem, tím myslím to, že uživatel musí něco udělat, v mém případě něco vyklopit, aby navrhnutý produkt změnil funkci a dal se využívat jinak. Teď už jen zbývalo vybrat jaký produkt budu vlastně navrhovat.

Tento úložný prostor působí příjemně a hravě. A líbí se mi možná interakce s uživatelem, která u předchozích cest mezi kterými jsem se rozhodovala nešla tak dobře zakomponovat do návrhu, jako právě tady.

Obrázek č. 7 - Rešerše

5. PROCES TVORBY

Podle mého názoru celý proces tvorby začíná, u již výše zmiňované rešerše, která tedy slouží k utřídění toho, co se vám v designu líbí a nelíbí, co vám přijde zajímavé nebo naopak zbytečné. Díky tomu pak můžete všechny tyto poznatky využít při dalším kroku v procesu tvorby, kterým je skicování a hledání výsledného tvaru.

5.1 SKICOVÁNÍ

V hlavě se mi zrodil nápad navrhnout vyklápěcí systém, který by šetřil hlavně místo a fungoval například i jako rozdělovací stěna. Mohl by tam být ukrytý stůl, židle, police a cokoliv jiného. To byl takový prvotní nápad, od kterého jsem se pak hned vzdálila. Zkoušela jsem vymýšlet další jiné věci, ale zavedlo mě to zpátky k začátečnímu nápadu, s tím rozdílem, že jsem si řekla, že méně je někdy více a snažila jsem se zaměřit na jednu samostatnou funkci, kterou by můj návrh měl obsahovat. Později jsem zvolila, že se bude jednat o odkládací místo, takže policový systém. Nejdřív jsem zamýšlela, že způsob vyklápění bude zároveň dekorem, ale pak jsem si pohrávala s myšlenkou, že by celý objekt mohl být chápán jako dekorace. Takže vznikla myšlenka „funkční obraz“.

Během hledání inspirace jsem narazila na fotografii komody, která mě velice zaujala, tedy její detail mě zaujal, dvířka. Kde byla použito dřevo v kombinaci textilu. Textil zde fungoval jako spoj. Díky tomu jsem se dostala zase o krok dál a rozhodla jsem se pracovat s deskou rozřezanou pod danými úhly spojenou právě látkou. S tím rozdílem, že tímto způsobem bude vytvořen celý produkt a nejen jeho část.

Obrázek č. 8 – Inspirace, autor LEAH K.S. AMICK

Dál mě zaujal projekt Wooden textiles. Tuto textilii jsem měla možnost vidět v knihovně materiálu a velmi se mi líbila, takže i toto ovlivnilo mou práci.

Obrázek č. 9 – Inspirace, Wooden textiles

5.2 ZKOUŠKY

Proces tvorby byl náročný. Návrh si vyžadoval několik zkoušek a tvorbu i několika modelů. V začátcích jsme zkoušeli řezat desku v náhodných úhlech a lepit na látku, abych vyzkoušela pevnost ve spoji a jak se látka chová s různými druhy lepidla. Zkusila jsem použít na lepení tři druhy lepidla. Prvním byla sázka na jistotu, chemopren. Od začátku jsem věděla, že látka přilepená ke dřevu bude velmi dobře držet a nebude mít tendenci se odlupovat. Jedinou nevýhodou tohoto lepidla je silné aroma, které je ve velkém množství docela nepříjemné. Přitom, jak jsem později zjistila, se chemopren obvykle používá na lepení koberců, linolea a jiných podlahových krytin. Takže moje otázka byla, jak je možné, že zákazníkům nevadí to silné aroma. A ono stačí dobře vyvětrat a lepidlo svou specifickou vůni ztratí. Zkusila jsem proto jeden z modelů nechat přes noc na vzduchu a ráno ani známka po zápachu. Dalším lepidlem, které jsem vyzkoušela byl klasický Herkules. Co se týče práce s lepidlem, tak jsem byla spokojená, ale po zaschnutí látka na dřevě skoro vůbec nedržela. Podobně jako Herkules se zachovalo i poslední lepidlo, které jsem vyzkoušela, což byl Patex, rychleschnoucí lepidlo na dřevo.

Když se nařezané části slepené látkou ohnuly v jednom směru, tvořily daný ohyb, který byl způsobem právě řezem pod úhlem, ale když se ohnuly opačně, bylo možné i 2 metry dlouhou desku srolovat a pohodlně přenést. V jedné zkoušce se

ukázalo, že musím použít pevnější látku anebo tento druh úhlu nepoužívat vůbec, jelikož se nejednalo o pevný spoj. Při větší zátěži se látka roztrhla jako papír.

Obrázky č. 10 – Výroba zkušebních modelů (archiv autora)

Dále jsem využila znalostí 3D modelování v programu Rhinoceros a vymodelovala jsem si první vizuál ve 3D programu, kde jsem si ujasnila velikost a vlastně i celkový vzhled výsledného produktu, kde jsem postupem času pak upravovala detaily.

Obrázek č. 11 - První vizualizace, Rhinoceros (archiv autora)

5.3 VÝROBA MODELU 1:1

Věděla jsem, že je zapotřebí vyrobit model a z předchozích prací jsem věděla i to, že v takovém případě, kdy nevíte, jak se vlastně bude vámi navrhnutá věc chovat, je lepší vyrobit model, prototyp v reálné velikosti. Když už model v reálné velikosti, tak by i materiály, které použijete na model měly být vlastnostmi co nejpodobnější těm, které použijete ve výsledku. Řada přišla tedy i na výrobu modelu v měřítku 1:1, na jehož

výrobu jsem použila březové dřevo a klasické plátno, které jsem lepila chemoprenem. Při lepení docházelo k tomu, že se plátno různě vytahovalo, takže bylo až skoro nemožné všechny dřevěné lamely nalepit přesně, tak aby látka nepřesahovala tam kam nemá. Někde přesahovala, jinde ji bylo zase nedostatek. Díky tomu jsem se poté při výběru látky soustředila na pevnější typ textilu.

Výrobou tohoto modelu jsem chtěla předcházet problémům, které by nastaly při finální výrobě. Během výroby modelu jsem také objevila několik detailů, které je nutné ještě vyřešit, například zkrátit police, protože byly zbytečně moc hluboké. Také byl problém v úhlu vyklopené police, která měla se zdí svírat pravý úhel. To jsem pak řešila na dalších menších modelech. Dále mě čekalo dořešení úchyty na zeď, uchycení samotných polic v zaklopeném stavu. Taky jsem viděla problém v tom, že police se nedaly za nic vyčnívajícího uchopit, takže vyklápění nebylo pro uživatele zrovna dvakrát pohodlné. Ale asi největší problém byl ten, že dřevo přilepené na látce si dělalo, co chtělo, nedrželo v rovině, kroutilo se do boků, látka se vytahovala. Ale v případě, že bych na zadní stranu přilepila cokoliv, co by zamezovalo těmto problémům a nežádoucím pohybům, ztratila bych možnost srolování do role, a tsem v žádném případě nechtěla. Proto jsem na zadní stranu plátna přilepila dřevěné destičky seřezané do takového tvaru, který nebude zabraňovat srolování. Tyto destičky byly vždy dvě naproti sobě a mezi nimi vznikla mezera na dřevěnou lať, která když se zasunula, tak se zamezilo ohýbání a celý tento policový systém se tvářil jako deska.

Obrázek č. 12 - Model 1:1 (archiv autora)

5.4 VÝBĚR VHODNÉHO MATERIÁLU

V dalším bodu bych chtěla rozebrat vybrané materiály, které jsem zvolila na finální realizaci, ale zmínit i ty, které byly předešlou variantou. Na začátku jsem byla přesvědčená, že použiju dřevo, konkrétně několik drobet odlišných druhů dřeva, například smrk, dub, břízu. Aby bylo použito více odstínů, díky kterým by vznikala na pohledové straně grafika, aby návrh naplnil moji myšlenku obrazu. Nakonec jsem se od této cesty odtáhla a grafiku jsem začala řešit pomocí drážek prořezaných na pohledové straně lamel. Z části díky tomu jsem se postupem času odklonila i od použití nařezané dřevěné desky, protože jsme během konzultací došli k bodu, kde jsem začala uvažovat o použití barvy. Takže se úplně nabízelo použít probarvenou dřevovláknitou MDF desku, která se stala i finálním materiálem na výrobu. *Jedná se o středně tvrdou vláknitou desku s homogenní konstrukcí. Tento typ desky je plně modře probarvený a vyznačuje se dobrou profilovatelností, optimálním rozložením hustoty a vynikajícím povrchovým klidem. Výborně se hodí k výrobě kvalitního nábytku a při vybavení interiérů a současně působí efektně díky své barvě.*¹

Následovalo vybrat i vhodnou látku, která nařezané lamely z probarvené MDF desky bude držet pohromadě. S výběrem látky si nikdy nejsem stoprocentně jistá. V době, kdy jsem hledala, jakou látku použít, tak jsme spolu se studenty druhého ročníku navštívili knihovnu materiálů Matério v Praze. Soustředila jsem se tedy na sekci s textiliemi a doufala jsem, že objevím nějakou zajímavou variantu. Zaujalo mě několik druhů látek, ale asi největší zájem ve mně vzbudily tkaniny se zátěrem, které byly odolnější oproti ostatním tkaninám, a hlavně byly voděodolné, což je i na údržbu a čištění daleko lepší. Zároveň jsem potřebovala, aby látka byla pevná a různě se v tahu nedeformovala.

¹ SORTIM [online] – citace [27.04. 2019], dostupné z: <https://www.sortim.cz/products/796-drevovlaknita-deska-mdf-probarvena-cerna/>

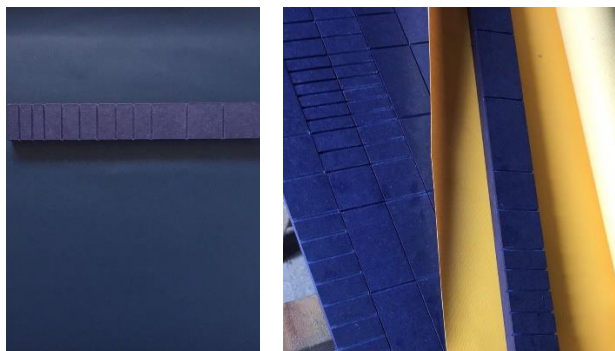
Nakonec jsem se rozhodla pro použití knihařského plátna. Nejdřív jsem zavítala u nás na fakultě do knihařského ateliéru, kde jsem se přesvědčila o tom, že je knihařské plátno vhodnou látkou pro výrobu mého návrhu. Splňovalo dostatečnou kvalitu, a hlavně pevnost. A následně na to jsem vybrala a objednala plátno od značky Mondial. *Plátno Mondial je vysoce pevné tradiční knihařské plátno ze 100% bavlny s omyvatelným akrylátovým zátěrem s vysokou odolností vůči ošoupaní a oděru. Výjimečný povrch má vynikající vlastnosti pro foliovou ražbu. Jedinečný škrobem zatíraný podklad poskytuje úžasné možnosti pro lepení.*²

Plátno, které jsem vybrala má jednu stranu právě se zátěrem, takže je velmi podobné látce, kterou jsem viděla v knihovně materiálů. Výhodou použití knihařského plátna bylo to, že se vyrábí ve spoustě různých odstínů barev, takže byla velká šance sehnat plátno v téměř identické barvě jako je probarvená MDF deska. Já ho objednávala z internetové stránky, kde byl vzorník barev, ale ne vždy jsou internetové vzorníky stoprocentně shodné s pravou barvou objednávané věci. Objednala jsem raději dva podobné si odstíny, abych se co nejlépe přiblížila barvě desky. Z tohoto důvodu preferuji, nákup jakýchkoliv věcí v kamenné prodejně, kde se na vlastní oči mohu přesvědčit o barvě, kvalitě atd. V tomto případě, ale nebylo zbylí a knihařské plátno jsem musela objednat z internetové stránky. Ale ve finále ani jedna z barev nebyla vyhovující. Tento problém jsem vyřešila tak, že jsem použila pláno v úplně jiné barvě, než je modrá. Po konzultacích jsem zvolila plátno žluté. Žlutá a modrá stojí v barevném kruhu téměř naproti sobě, takže je mezi těmito barvy silný kontrast a já osobně mám tuhle kombinaci velice ráda.

Další použitý materiál jsou magnety, od začátku jsem si nebyla jistá, jestli magnety použít, nebo se tomu vyhnout a nahradit je něčím jiným. V úvahu přicházel ještě suchý zip, ale tato varianta se mi moc nezamlouvala. Zprvč suchý zip nevypadá

² SENTIS [online] – citace [06.05. 2019], dostupné z: <http://www.sentis.cz/produkty/kniharska-platna/mondial-a-metallic-mondial.html>

úplně dobře a zadruhé jsem chtěla, aby tento použitý prvek nebyl viditelný, což by se u suchého zipu dělalo těžko, vlastně by to asi ani vůbec nebylo možné udělat. Nakonec jsem se tedy rozhodla použít magnety z toho důvodu, že splňovaly přesně to, čeho jsem chtěla docílit.

Obrázky č. 13 – Výběr barvy knihařského plátna (archiv autora)

Destičky, které jsou nalepené na zadní straně plátna a samotná lať jsou vyrobené z dubového dřeva. V první řadě jsem i tyto části chtěla vyrobit z probarvené MDF desky, abych nenarušovala minimalistické použití dvou materiálů, ale síla desky mi tuto variantu neumožňovala. Proto jsem zvolila druhou variantu, použít dubové dřevo nabarvené na podobný odstín modré jako je lakovaná probarvená MDF deska. Podle mého názoru by první varianta působila lépe, a proto jsem přemýšlela, jak by se tento problém dal do budoucnosti vyřešit. Řešení není ani tak složité, stačilo by použít stejnou MDF desku, ale pouze v jiné tloušťce. V tomto případě by přicházela v úvahu jediné tloušťka desky 10 mm.

Obrázek č. 14 – Lepení zadní strany

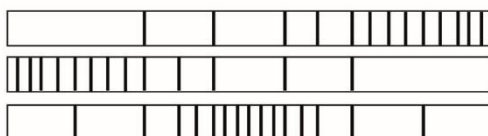
6. TECHNOLOGIE ZPRACOVÁNÍ

Tento projekt nebyl na technologie, po stránce výroby vůbec náročný, náročný byl spíše na výrobu, co se týče času.

6.1 MDF DESKA

Jak už je více uvedeno, tak jsem na výrobu použila probarvenou dřevovláknitou MDF desku, která se vyrábí v několika tloušťkách. Já zvolila desku o tloušťce 19 mm, to je asi nejběžnější rozměr, ve kterém je i nejdostupnější. Dále se vyrábí v tloušťkách 10 mm a 25 mm. Pak přišlo na řadu řezání na formátové pile, kde jsme připravili všechny potřebné rozměry, což bylo čtyřicet kusů lamel v rozměru 40 mm x 560 mm x 19 mm. Na dvanácti kusech jsme museli na fréze seříznout strany pod úhlem necelých 15 stupňů, tak aby po vyklopení police svírala se zdí pravý úhel.

Poté následovalo drážkování. Rozhodla jsem se, tak aby byly pouze dva typy lamel aby při výrobě nebyly problémy, z toho vyplývá, že jsou i dva typy drážkování. Drážky na lamelách jsou vymyšlené takovým způsobem, aby na sebe navazovaly, takže mají daný řád. V případě sériové výroby by se drážkování zhotovovalo na CNC fréze, aby to nebylo tak časově náročné jako při ručním řezání, které nám trvalo cca 8 hodin. CNC fréza je také skvělá v tom, že drážky budou na milimetry přesně navazovat a budou naprosto stejné. Toho jsme se snažili docílit i při ručním řezání.

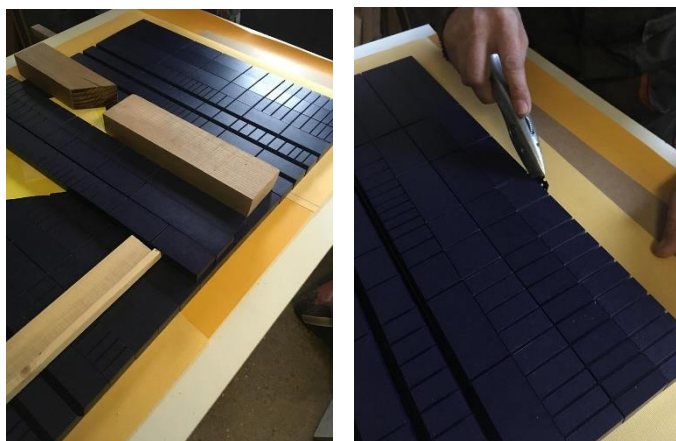
Obrázek č. 15 - Drážkování (archiv autora)

Dále přišlo na řadu lakování bezbarvým lakem, který ještě víc zvýraznil tmavě modrou barvu probarvené MDF desky. Bylo zapotřebí nanést dvě vrstvy laku. Lak byl aplikován lakovací pistolí.

Do šesti z lamel byly v dalším kroku zadlabané a přilepené magnety. Dohromady je použito dvanáct magnetů, které drží police v zaklopeném stavu. Každou polici drží čtyři magnety. Dostáváme se tedy pomalu k tomu, co se děje za plátnem. Tak aby magnety měli své opodstatnění musí naproti nim být něco magnetického. Při výrobě modelu jsem se dostala k tomu, že si dřevo na látce dělalo, co chtělo. Musela jsem proto vyřešit systém, který těmto pohybům zamezí.

6.2 KNIHAŘSKÉ PLÁTNO

Knihařské plátno jsem rozřezala na čtyři části. Jeden hlavní pruh, který sahá po celé délce 160 cm a po celé šířce 56 cm a tři menší pruhy, které se následně musely přišít k tomu hlavnímu. Šily se pohledovou stranou k sobě, taky aby po sklopení byla viditelná strana se zátěrem. Práce s tímto plátnem, co se týče šití, byla velmi náročná i přesto, že se nejednalo o nic složitého. Díky své pevnosti a také díky akrylátovému zátěru byla látka nepoddajná a při šití se s ní nemanipulovalo vůbec dobře, když by se pomuchlala, byl by na ní vidět každý záhyb. Nejdříve jsem chtěla plátno uříznout na míru, ale raději jsem si nechala na všech stranách několik centimetrů přesah, aby se neopakovalo to, co při výrobě modelu, kdy v některých částech látka nesahala až do krajů. Přesah jsem po nalepení na všech stranách odřízla řezákem.

Obrázky č. 16 – Proces tvorby (archiv autora)

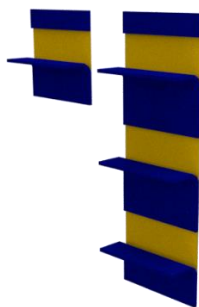
6.3 LEPENÍ

Lepení bylo asi časově nejnáročnější. Bylo zapotřebí lepit přesně, tak aby mezi jednotlivými částmi nevznikaly mezery. Jako lepidlo jsem použila Chemoprén Extrém KLASIK. *Používá se na kontaktní lepení s velmi vysokou pevností, např. lepení kůže, dřeva, gumy, textilií, kovů, překližky, kartonu a různých materiálů z tvrdých umělých hmot.*³ S tímto lepidlem už mám nějaké zkušenosti z dřívější doby, ne všechny jsou ale dobré. Když jsem chemoprén používala poprvé na doporučení, že je to skvělé lepidlo a lepený spoj má opravdu vysokou pevnost, tak jsem od práce odcházela zklamaná a někdy i znechucená. Nechápala jsem, jak si někdo takové lepidlo může vlastně chválit, vždyť vůbec nelepilo. Nakonec po všech těch špatných zkušenostech zjistila, že není chyba v lepidle, ale v tom, jak toto lepidlo používám. Při lepení této práce jsem už věděla, jak s ním dobře pracovat, a právě kvůli tomu, že se musí natírat obě strany, a ještě se lepidlo musí nechat přeschnout, se mi lepení protáhlo na dva dny. Poté jsem to celé musela nechat pořádně zaschnout a hlavně vyčichnout. Na zadní straně jsem stejným způsobem pak lepila dřevěné destičky, které jsou pro jistotu ještě dotažené krátkým šroubkem.

7. POPIS DÍLA

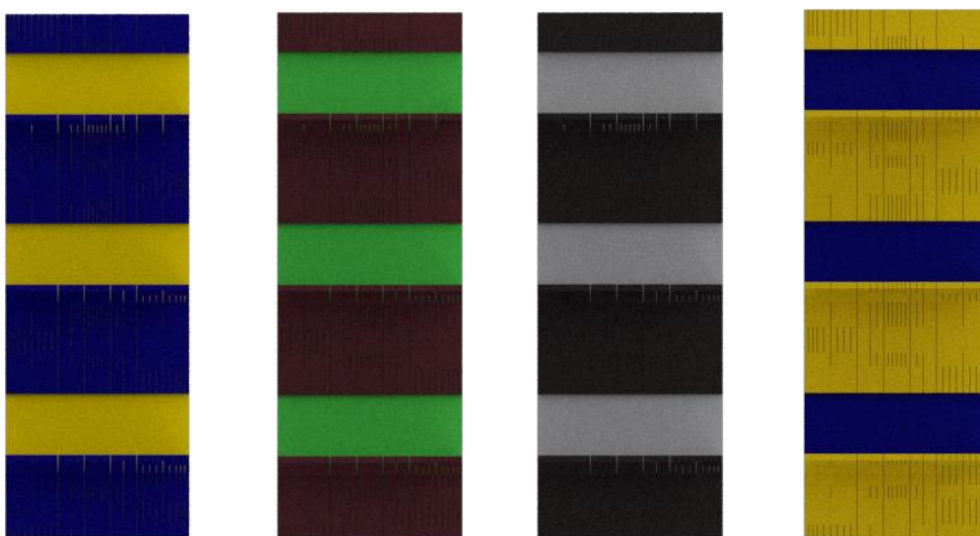
Finální řešení spočívá v použití dvou dominantních materiálů, probarvené MDF desky a knihařského plátna. Vytvořila jsem minimalistický policový systém, který má i dvě tvarové možnosti. První, kterou jsem i zhotovila je pás o velikosti 160 cm x 56 cm, kde je možnost vyklopit tři police. Druhou variantou je poněkud menší kus o rozměrech 56 cm x 56 cm, kde se dá vyklopit pouze jedna police. Uživatel pak může na zdi kombinovat tyto dvě varianty a skládat pás vedle pásu.

³ PATEX [online] – citace [07.05. 2019], dostupné z: <http://www.pattex.cz/cs/produkty/kontaktne-lepidla/pattex-chemopren-klasik.html>

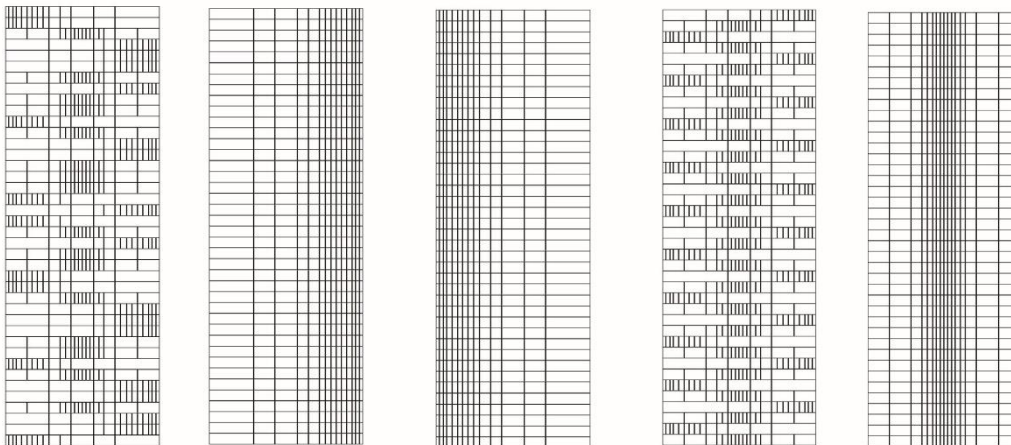
Obrázek č.17 – Varianty velikostí (archiv autora)

Kromě těchto dvou variant jsou tu další varianty, které se liší barvou. Můj prototyp je vyroben z modré dřevovláknité MDF desky, doplněn žlutým knihařským plátnem. Druhou variantou je opačné použití barev a to tak, že použijeme žlutou dřevovláknitou MDF desku a tu doplníme modrým knihařským plátnem. Další variantou je použití berry – vínové dřevovláknité MDF desky doplněnou zeleným knihařským plátnem. A poslední neutrální variantou je použití černé dřevovláknité MDF desky a světle šedého knihařského plátna.

Obrázek č. 18 - Barevné varianty (archiv autora)

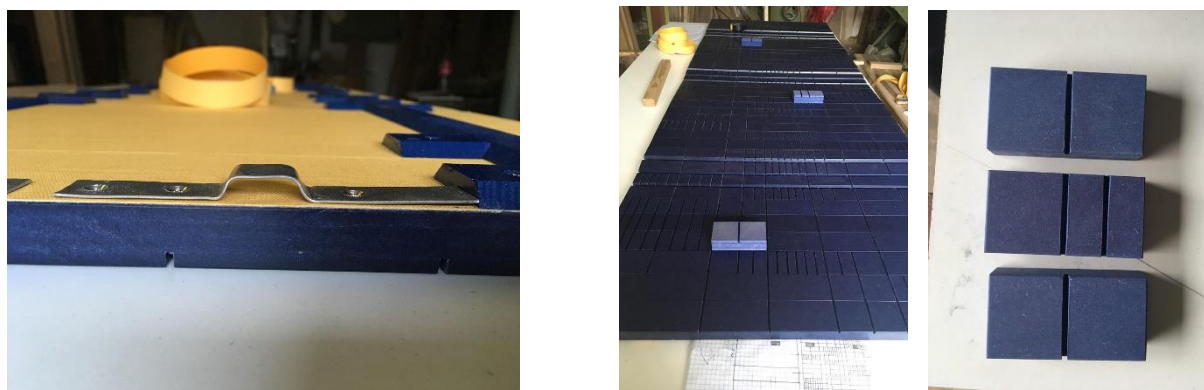
A poslední možné varianty jsou způsobené uspořádáním drážek na jednotlivých lamelách. Drážky mají zachovaný řád, takže na sebe navazují a díky tomu na pohledové straně vznikají zajímavé momenty. Někdy jsou více pravidelné, někdy mohou působit až chaoticky a neuspořádaně, tuto variantu jsem vybrala a aplikovala ji na prototyp.

Obrázek č. 19 - Varianty skládání drážkování (archiv autora)

V návrhu bylo řešené i zavěšení na zeď, chtěla jsem, aby nijak nenarušovalo jednoduchý vzhled tudíž jsem ponechala často využívaný systém zavěšení jako je u většiny obrazů. Na zadní straně je jednoduchý úchyt, za který se dá pověsit.

Dalším detailem jsou úchytky, které slouží k lepšímu vyklápění polic. Jejich vzhled je jednoduchý a hodně minimalistický, tak jako vzhled celku. Na začátku jsem uvažovala o lehkém vytvarování, ale líbilo se mi ponechání jednoduchého stylu.

Obrázky č. 20 - Závěs na zeď a úchytky (archiv autora)

8. PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Nemyslím si, že by moje bakalářská práce měla nějaký zásadní přínos pro daný obor. Asi jako jeden z přínosů pro design, který stojí za zmínku, vnímám to, že se snažím ukázat dekoraci i jako fungující prvek. Většina lidí si ani nedokáže představit, že by mohl obraz nebo tapeta fungovat i jinak než pouze jako obraz, ale já tímto představuji, že to jde. Ale hlavně má tato práce největší přínos pro mě jako autorku. Nad tímto projektem jsem strávila opravdu hodně času a byla to cesta, která mě po celou dobu tvorby velmi bavila. I teď dál přemýšlím, jak tuto věc rozvinout, a ještě vylepšit nebo jakým směrem ji posunout dál. Vnímám i svůj posun dopředu, díky tomu, že jsem používala pro mě doposud neznámé materiály, se kterými se mi pracovalo až na pár výjimek dobře. Dalším přínosem pro mou osobu je, že jsem za tak krátkou dobu dokázala tento návrh dostat do takové fáze, ve které teď je.

9. SILNÉ STRÁNKY

Jako silnou stránku vidím svůj přístup k tomuto tématu, to že jsem se od prvotní myšlenky a představy hodně vzdálila a ubírala jsem se podle mého názoru zajímavějším směrem, kdy jsem se snažila přetvořit samostatnou dekoraci. Myslím si, že jsem za ty tři roky na tomto tématu, oproti jiným pracím, pracovala nejaktivněji, teda já to tak alespoň vnímám. Zkoumala jsem detaily u výběru materiálu a hledala jsem co nejlepší variantu. V procesu navrhování jsem zhotovila i několik modelů a nejlepší na tom bylo to, že mi všechna tato práce bavila. Takže si myslím, že silnou stránkou je hlavně koncept, na kterém jsem moji bakalářskou práci postavila. Protože už z dřívější doby vím, že když vás téma neosloví a nebaví vás práce okolo navrhování a výroby, tak málokdy vznikne dobrý produkt.

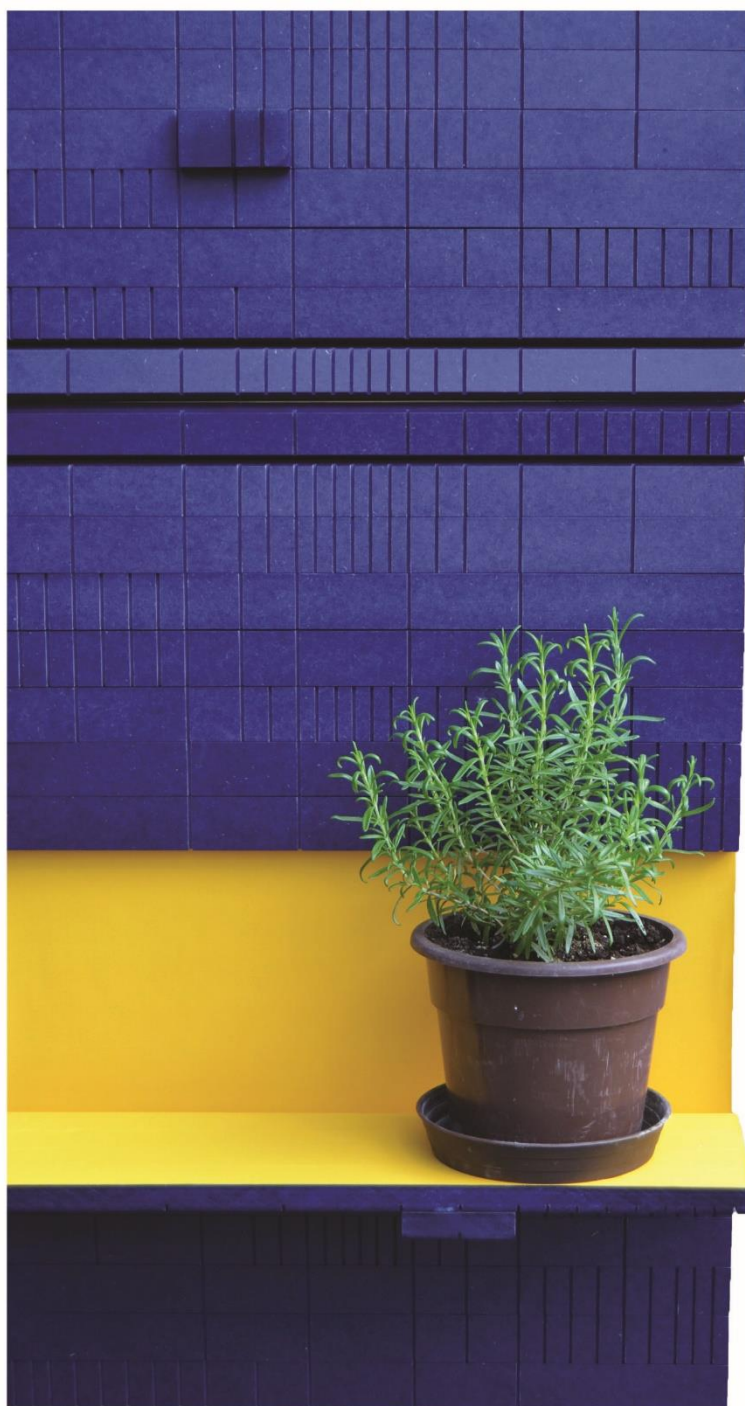
10. SLABÉ STRÁNKY

Myslím si, že slabé stránky v mé práci určitě najdeme. Začala bych asi bodem, co se netýká tak úplně návrhu, a to špatným rozvržením času. Myslím si, že s tím bojovala většina z nás. V mém případě byl přesný problém v tom, že jsem jeden materiál objednala na poslední chvíli. Takže jsem se dostala do situace, kdy jsem měla polovinu práce hotovou, ale nemohla jsem pokračovat dál jelikož byl materiál teprve na cestě. Takže z tohoto si musím vzít ponaučení a příště seskupovat materiál co nejdříve to bude možné, abych se nedostala už nikdy do takové situace.

Další slabší stránkou je narušení souhry dvou materiálů tím, že jsem na zadní straně musela použít barvené dubové dřevo na místo probarvené MDF desky. Tento problém jsem si následně v hlavě vyřešila a našla způsob, jak to v budoucnu udělat jinak, tak abych nemusela použít třetí odlišný materiál.

Obrázky č. 21 – Fotografie finálního výrobku (archiv autora)

Obrázek č. 22 - Fotografie detailu finálního výrobku (archiv autora)

11. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) KNIŽNÍ A PERIODICKÁ LITERATURA

- 1 - KULA, Daniel, Élodie TERNAUX a Quentin HIRSINGER. Materiology: Průvodce světem materiálů a technologií pro architekty a designéry, vydal Happy materials, Praha, 2012 - ISBN 9-788-026-005-384
- 2 - Daniela Karasová. Geneze designu nábytku, vydaly UPM a nakladatelství Arbor vitae, 2012 - ISBN 978-80-7101-103-3
- 3 - Ludvika Kanická. Design nábytku v současném světě, vydal ERA vydavatelství, 2007 - ISBN 80-7366-107-1
- 4 - Anna Yudina. Furnitecture (Furniture That Transforms Space), vydalo Thames & Hudson, 2015 – ISBN 9780500517765

b) INTERNETOVÉ ZDROJE

- 1 - SORTIM [online] – citace [27.04. 2019], dostupné z: <https://www.sortim.cz/products/796-drevovlaknita-deska-mdf-probarvena-cerna/>
- 2 - SENTIS [online] – citace [06.05. 2019], dostupné z: <http://www.sentis.cz/produkty/kniharska-platna/mondial-a-metallic-mondial.html>
- 3 - PATEX [online] – citace [07.05. 2019], dostupné z: <http://www.pattex.cz/cs/produkty/kontaktni-lepidla/pattex-chemopren-klasik.html>
- 4 - AUTOR NEZNÁMÝ, fotografie dostupné z: <https://casf.com.au/photo-gallery/#p=3319> - 08.05. 2019,
- 5 – AUTOR NEZNÁMÝ, fotografie dostupné z: <https://www.apartmenttherapy.com/the-beautiful-the-bizarre-the-wonderful-10-crazy-bookcases-we-cant-get-enough-of-215485?crlt.pid=camp.5rEE4qCZDuoG> - 08.05. 2019
- 6 - LEAH K. S. AMICK, fotografie dostupné z: <http://www.leahksamick.com/work#/peel-credenza/> - 08.05. 2019
- 7 – AUTOR NEZNÁMÝ, fotografie dostupné z: <https://www.smb.museum/en/exhibitions/detail/design-views-vol-ii.html> - 08.05. 2019

12. RESUMÉ

As the bachelor thesis I chose Practical decor. I was interested in this theme at the beginning because a few reasons. The current furniture doesn't contain practical elements and also decorative elements in large numbers. That's a shame. I really like this combination of function and decor in design. Why be just functional or just decoration when it is possible to combine it?

The another reason is look back on my previous works, where I see that I used things which were functional and also good looking.

The last reason is diversity of this theme. People can imagine so many things under this theme. That's really interesting.

I wanted to solve this project in an original way and little different than previous works. I got an idea that I could remake some decoration and give it a function. I chose a picture. The purpose of my bachelor thesis became to design a functional picture. I wanted to work with some new materials which I never used before.

The research helped me choose some interesting way in creation. I must make a lot of prototypes before I made the final product. My product is made from two different materials. I used colored MDF board and buckram. Cut lamellas from colored MDF board are glued on buckram. This product looks very minimalist but there is a lot of work to do around it.

This functional picture decorates a space and you can use it like storage space. I can imagine this storage space almost in any interior.

13. Seznam příloh

Obrázek č. 1 - Praktická maturita, variabilní stůl (archiv autora)

Obrázek č. 2 - Semestrální práce, interiér stanu Better Shelter – skupinová práce
(<https://www.fdu.zcu.cz/cz/1644-design-nabytku-a-interieru>) – 15.04. 2019

Obrázek č. 3 - Klauzurní práce, „Mr. Ikea“ (archiv autora)

Obrázek č. 4 - Semestrální práce, Současná tradice (archiv autora)

Obrázek č. 5 - Rešerše (<https://casf.com.au/photo-gallery/#p=3319>) - 08.05. 2019

Obrázek č. 6 - Rešerše (<https://www.woodz.co/journal/7-dining-table-ideas/>)
- 08.05. 2019

Obrázek č. 7 - Rešerše (<https://www.apartmenttherapy.com/the-beautiful-the-bizarre-the-wonderful-10-crazy-bookcases-we-cant-get-enough-of-215485?crlt.pid=camp.5rEE4qCZDuoG>) - 08.05. 2019

Obrázek č. 8 - Inspirace, autor LEAH K.S. AMICK
(<http://www.leahksamick.com/work#/peel-credenza/>) - 08.05. 2019

Obrázek č. 9 - Inspirace, Wooden textiles
(<https://www.smb.museum/en/exhibitions/detail/design-views-vol-ii.html>)
- 08.05. 2019

Obrázky č. 10 - Výroba zkušebních modelů (archiv autora)

Obrázek č. 11 - První vizualizace, Rhinoceros (archiv autora)

Obrázek č. 12 - Model 1:1 (archiv autora)

Obrázky č. 13 - Výběr barvy knihařského plátna (archiv autora)

Obrázek č. 14 - Lepení zadní strany (archiv autora)

Obrázek č. 15 - Drážkování (archiv autora)

Obrázek č. 16 - Proces tvorby (archiv autora)

Obrázek č. 17 - Varianty velikostí (archiv autora)

Obrázek č. 18 - Barevné varianty (archiv autora)

Obrázek č. 19 - Varianty skládání drážkování (archiv autora)

Obrázek č. 20 - Závěs na zeď a úchytky (archiv autora)

Obrázky č. 21 - Fotografie finálního výrobku (archiv autora)

Obrázek č. 22 - Fotografie detailu finálního výrobku (archiv autora)